

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
w Katowicach
40-015 Katowice, ul. Francuska 12

K-RD-KL/4160/1281/272/05
Numer rejestru A/176/06

Katowice, dnia 3 marca 2006 roku

D E C Y Z J A

W SPRAWIE WPISANIA OBIEKTU DO REJESTRU ZABYTKÓW „A”

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c, art. 7 pkt. 1, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 89 pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 roku Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390) oraz art. 104 § 1 Kpa w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW ORZEKA

WPISAĆ DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POD NUMEREM A/176/06 NASTĘPUJĄCY ZESPÓŁ URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNY:

ZESPÓŁ ZABUDOWY KOLONII PATRONACKIEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ BIELSZOWICACH PRZY ULICY KSIĘDZA JÓZEFA NIEDZIELI 22, 24, 26, 28, 30 I 32 WZNIESIONY W OKOŁO 1900 ROKU, W SKŁAD KTÓREGO WCHODZĄ BUDYNKI MIESZKALNE ORAZ BUDYNKI GOSPODARCZE.

WPIS DO REJESTRU ZABYTKÓW OBEJMUJE UKŁAD URBANISTYCZNO ARCHITEKTONICZNY OSIEDLA, BRYŁĘ I FORMĘ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ORAZ BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH, DETAL ARCHITEKTONICZNY ELEWACJI I WNĘTRZ, HISTORYCZNY UKŁAD, PODZIAŁY I FORMĘ STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ. NIE WPISUJE SIĘ DO REJESTRU WTÓRNYCH ELEMENTÓW WSPÓŁCZESNYCH INSTALACJI I URZĄDZEŃ TECHNICZNYCH.

Opis obiektów stanowi załącznik numer 1 do niniejszej decyzji.

Działka na której znajduje się osiedle jest własnością Skarbu Państwa, a prawo do jej użytkowania wieczystego posiada Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Luiza” z siedzibą w Zabrze przy ulicy Wolności 102 (Księga Wieczysta nr 11792 R).

Wpis do rejestru zabytków obejmuje całe założenie osiedla robotniczego budynków mieszkalnych oraz budynków gospodarczych w ramach działki geodezyjnej nr 3942/560 – w granicach naniesionych na mapce stanowiącej załącznik numer 2 do niniejszej decyzji.

U Z A S A D N I E N I E

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem nr K-RD-KL/4160/8383/273/05 w dniu 09 grudnia 2005 roku rozpoczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego zespołu zabudowy kolonii patronackiej w Rudzie Śląskiej Bielszowicach przy ulicy księdza Józefa Niedzieli 22, 24, 26, 28, 30, 32 i 34, o czym zawiadomił Górniczną Spółdzielnię Mieszkaniową Luiza oraz Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej. W trakcie postępowania administracyjnego Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w dniu 21 lutego 2005 roku dokonał wizji lokalnej osiedla. Dla kolonii robotniczej opracowane zostały karty ewidencyjne, zawierające historię założenia oraz opisy, fotografie i rzuty poszczególnych budynków.

Osiedle przy ulicy księdza Niedzieli w Rudzie Śląskiej Bielszowicach stanowi najcenniejszy, pod względem walorów architektonicznych oraz urbanistycznych, zachowany przykład patronackiego zespołu budynków mieszkalnych na obszarze dzisiejszej dzielnicy Bielszowice. Zespół ten jest zlokalizowany w sąsiedztwie historycznego centrum Bielszowic oraz historycznego zespołu kopalnianego. Architektura budynków nawiązuje do wystroju historycznego zespołu socjalnego kopalni i posiada analogicznie kształtowany detal architektoniczny tworząc spójną kompozycję architektoniczną powstałą w tym samym czasie. Jest to unikalny przykład zachowania zespołu przemysłowego wraz z osiedlami patronackimi.

BIURO MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW
wpięnięto dnia 23.03.2006
nr dziennika 348/06
nr sprawy Dec. A2.40453-36/05-06
osoba odpowiedzialna

Osiedle jest w układzie urbanistycznym ulicówki z budynkami gospodarczymi na zapleczu. Cechą charakterystyczną, unikatową w skali regionu jest sposób komponowania architektonicznej elewacji budynków osiedlowych, gdzie nie są to budynki powtarzalne, lecz o zróżnicowanej architekturze. Zaakcentowaną osią centralną i narożami kompozycji. Sama architektura budynku odznacza się różnorodnym detalem kształtowanym poprzez pola ceglane i tynkowane, elementy imitujące mur pruski, detale odznaczają się wysokim poziomem rzemiosła.

Kolonia robotnicza przy ulicy księdza Niedzieli w Rudzie Śląskiej jest przykładem wysokiej klasy architektury historycznej zarówno w skali Rudy Śląskiej, gdzie stanowi ważny układ urbanistyczny dzielnicy, jaki i w skali regionu.

Budynek przy ulicy księdza Niedzieli 34 na wniosek Górnicy Spółdzielni Mieszkaniowej „Luiza” po uzyskaniu decyzji Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej został rozebrany.

Wskazane we wstępie niniejszej decyzji administracyjnej art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 roku Nr 96, poz. 959 i i Nr 238, poz. 2390) o brzmieniu następującym: „Ochronie i opiece podlegają bez względu na stan zachowania zabytki nieruchome będące, w szczególności: dziełami architektury i budownictwa”, jak również art. 3 pkt. 1 definiujący pojęcie zabytku: „Użyte w ustawie określenia oznaczają: zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową” – są to główne przepisy o charakterze materialnoprawnym, dające podstawy do objęcia przedmiotowego zespołu ochroną prawną. Formalnoprawnym wyrazem tej ochrony jest wydanie decyzji przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stosownie do upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 89 pkt. 2 i art. 91 ust. 4 pkt. 3 wymienionej ustawy.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronom - na podstawie art. 127 § 1 Kpa odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Do odwołania dołączyć należy znaczki opłaty skarbowej w wysokości 5 zł za odwołanie i 50 gr. za każdy załącznik.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu - art. 130 § 1 kpa.
3. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji - art. 130 § 2 kpa.

Załączniki:

1. Opis obiektu
2. Mapka sytuacyjna w skali 1: 1000
3. Pouczenie o skutkach wpisu obiektu do rejestru zabytków

Otrzymują:

1. Górnicy Spółdzielnia Mieszkaniowa „Luiza”
ulica Wolności 402, 41-800 Zabrze

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
plac Jana Pawła II 6, 41-709 Ruda Śląska
2. Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej
Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami
plac Jana Pawła II 6, 41-709 Ruda Śląska
3. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków
ulica Mikołaja Kopernika 34-40, 00-328 Warszawa
4. Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej – Wydział Ksiąg Wieczystych
ulica 1 Maja, 41-700 Ruda Śląska
5. 2 x a/a (KL, AF)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach
J. Jurek
arch. Jacek Jurek

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/1281/272/05
Z DNIA 3 MARCA 2006 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTKÓW A/176 /06

OPIS ZESPOŁU

Zespół zabudowy kolonii patronackiej w Rudzie Śląskiej Bielszowicach przy ulicy księdza Józefa Niedzieli 22, 24, 26, 28, 30 i 32 został wzniesiony w około 1900 roku dla pracowników pobliskiej kopalni „Bielszowice”. Autor projektu jest nieznany.

Osiedle tworzyło siedem budynków wielorodzinnych zrealizowanych według dwóch projektów. Budynki rozmieszczone są w jednej linii wzdłuż dzisiejszej ulicy księdza Józefa . Niedzieli, po jej wschodniej stronie. Osiedle posiada własną oś symetrii przechodząca przez środek budynku przy ulicy księdza Niedzieli 28, który został wykonany na podstawie innego projektu i znacznie odróżnia się od pozostałych obiektów. Jednak pozostałe budynki, choć na pozór jednakowe i wykonane według jednego projektu architektonicznego, posiadają znacznie zróżnicowany wystrój architektoniczny elewacji.

Budynki przy ulicy księdza Niedzieli 22, 24, 26, 30 i 32 są dwukondygnacyjne, symetryczne, sześciosiowe z poddaszem użytkowym, częściowo podpiwniczone. Posiadają dwuspadowe dachy kryte dachówką ceramiczną, . We wnętrzu znajdują się po dwa mieszkania na piętrze oraz jedno na poddaszu, co razem daje pięć mieszkań. Mieszkania składają się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki.

Budynki o numerach 22, 26 i 30 posiadają na tylnej elewacji jednoosiowy ryzalit środkowy wykończony cegłą klinkierową, akcentujący wejście do budynku, oraz na elewacji frontowej czteroosiowe ryzality środkowe. Wymienione budynki posiadają jednakowy wystrój architektoniczny elewacji, z tym że pierwszy (nr 22) był wzbogacony dodatkowo o dekorację ścian szczytowych w postaci muru pruskiego. Budynki o numerach 24 i 32 są pozbawione ryzalitów środkowych, posiadają natomiast na elewacji frontowej niewielką dwuosiową ściankę szczytową zakończoną prostokątnie.

Budynek znajdujący się w środku omawianego założenia urbanistycznego przy ulicy księdza Niedzieli 28 został zaprojektowany jako budynek półtorapiętrowy z poddaszem użytkowym. Jest on przekryty czterospadowym dachem krytym dachówką ceramiczną. Posiada symetryczną czteroosiową elewację frontową, zaakcentowaną centralnym dwuosiowym ryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem. Elewacja budynku jest częściowo tynkowana, detal architektoniczny wykonany został z cegły klinkierowej. Występują również elementy „muru pruskiego” oraz drewniane wykończenie zwieńczenia szczytu elewacji frontowej budynku.

Za wszystkimi budynkami mieszkalnym zlokalizowane są budynki gospodarcze wykonane według tego samego projektu w formie niewielkiego parterowego obiektu na planie prostokąta wykonanego z cegły klinkierowej i przekrytego dwu spadowym dachem, krytym papą.

dm

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Katowicach
J. Owczarek
dr inż. arch. Jacek Owczarek

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/8383/273/05
Z DNIA 3 MARCA 2006 ROKU

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
w Katowicach
40-015 Katowice, ul. Francuska 12

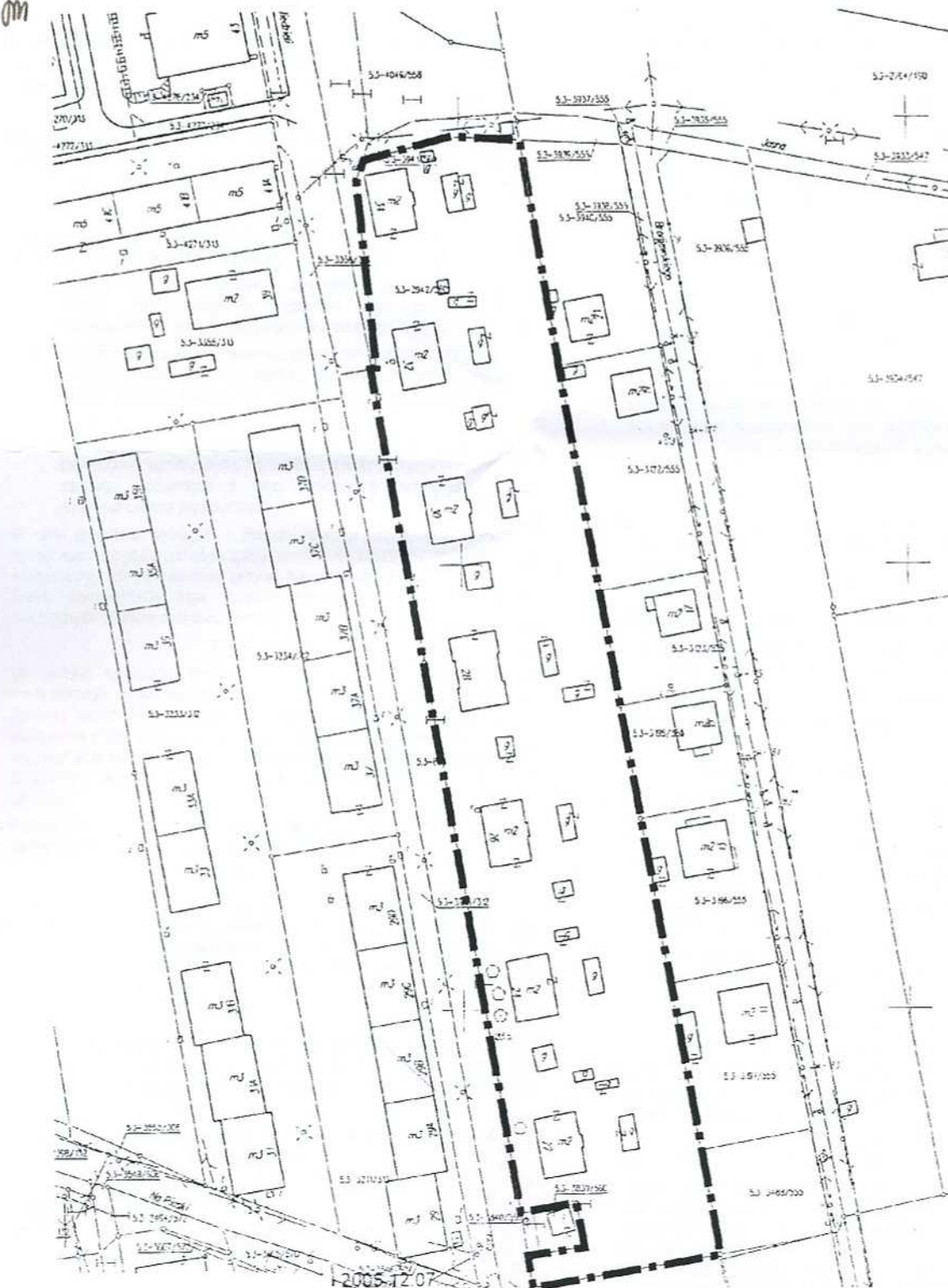
NUMER REJESTRU ZABYTKÓW A/ 176/06

RUDA ŚLĄSKA - BIELSZOWICE
ZESPÓŁ ZABUDOWY KOLONII PATRONACKIEJ
ULICA KSIĘDZA NIEDZIELI 22, 24, 26, 28, 30, 32

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Katowicach

J. Owczarek
dr inż. arch. Jacek Owczarek

 GRANICE WPISU DO REJESTRU ZABYTKÓW

POUCZENIE O SKUTKACH WPISU DO REJESTRU ZABYTEKÓW NIEMUCHOMYCH

Wpis do rejestru zabytków nieruchomości pociąga za sobą następujące skutki wymienione w ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dziennik Ustaw Nr 162, pozycja 1568, z późniejszymi zmianami – Dz. U. z 2004 roku Nr 96, poz. 959)

Art. 5.

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Art. 9.

6. Na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków informację o wpisie zabytku nieruchomego do rejestru ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Art. 12.

1. Starosta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie.

Art. 25.

1. Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nie-uchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:

- 1) dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku;

- 2) uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;

- 3) uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

2. W celu spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić do wglądu właścicielowi lub posiadaczowi zabytku nieruchomego posiadaną przez siebie dokumentację tego zabytku oraz umożliwić dokonywanie niezbędnych odpisów z tej dokumentacji.

Art. 26.

1. W umowie sprzedaży, zamiany, darowizny lub dzierżawy zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, stanowiącego własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, przy określaniu sposobu korzystania z tego zabytku należy nałożyć, jeżeli stan zachowania zabytku tego wymaga, na nabywcę lub dzierżawcę obowiązek przeprowadzenia w określonym terminie niezbędnych prac konserwatorskich przy tym zabytku.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do decyzji o oddaniu w trwały zarządek zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru.

Art. 27.

Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Art. 28.

Niezależnie od powiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków:

1. Uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;

2. Zagrożeniu dla zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;

4. Zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości;

Art. 29.

1. Organy ochrony zabytków w czasie uzgodnionym z właścicielem lub posiadaczem przedmiotu będącego zabytkiem lub posiadającego cechy zabytku, mogą prowadzić badania tego przedmiotu w miejscu, w którym przedmiot ten się znajduje.

2. W przypadku odmowy udostępnienia przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą jego udostępnienie na czas niezbędny do wykonania badań, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

3. Za szkody wyrządzone w związku z badaniami, o których mowa w ust. 1 lub 2, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 30.

1. Właściciel lub posiadacz zabytku nieruchomego bądź nieruchomości o cechach zabytku jest obowiązany udostępnić ten zabytek bądź nieruchomości wykonawcy badań w celu ich przeprowadzenia.

2. W przypadku odmowy udostępnienia zabytku nieruchomego bądź nieruchomości, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą właścicielowi lub posiadaczowi udostępnienie tego zabytku bądź nieruchomości, na czas niezbędny do przeprowadzenia badań, jednak nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

3. Za szkody wyrządzone w związku z badaniami, o których mowa w ust. 1 lub 2, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 31.

1. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza finansować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustalen miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne dla ochrony zabytków archeologicznych.

2. Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych przy zabytku nieruchomym, o którym mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków ustala w drodze decyzji.

3. Egzemplarz dokumentacji badań, o których mowa w ust. 1, podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Art. 36.

1. Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;

- 2) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;

- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;

- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;

- 5) prowadzenie badań archeologicznych;

- 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;

- 7) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;

- 8) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;

- 9) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;

- 10) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru;

5. Pozwolenia, o których mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkownika wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego.

7. Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych lub poszukiwań ukrytych bądź porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, wydaje się również na wniosek osoby fizycznej albo jednostki organizacyjnej zamierzającej prowadzić badania lub poszukiwania. W przypadku nieuzyskania zgody właściciela

lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie tych badań lub poszukiwań przepisy art. 30 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

8. Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

Art. 38.

1. Wojewódzki konserwator zabytków lub działający z jego upoważnienia pracownicy wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków prowadzą kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
2. W upoważnieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się osobę lub osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli, kontrolowaną osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną, miejsce i zakres kontroli oraz podstawę prawną do jej przeprowadzenia.
3. Przy wykonywaniu kontroli wojewódzki konserwator zabytków lub osoby, o których mowa w ust. 1, są uprawnione do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zniszczenia lub uszkodzenia zabytku;
 - 2) oceny stanu zachowania, warunków przechowywania i zabezpieczenia zabytków wpisanych do rejestru, a także zabytków znajdujących się w muzeach, bibliotekach oraz w zbiorach lub zasobach innych państwowych jednostek organizacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego, w terminie uzgodnionym z ich właścicielem lub posiadaczem;
 - 3) sprawdzania zgodności wszelkich działań podejmowanych przy zabytkach wpisanych do rejestru oraz prowadzonych badań archeologicznych z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu i zatwierdzonej dokumentacją;
 - 4) żądania ustnych lub pisemnych informacji w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego dotyczącego zakresu kontroli;
 - 5) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z zakresem kontroli;
 - 6) dokonania wpisu w dzienniku budowy w zakresie określonym przepisami Prawa budowlanego.
4. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności kontrolowanej osoby fizycznej albo kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub upoważnionej przez niego osoby, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.
5. Czynności kontrolne dotyczące zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru, które są w zarządzie państw obcych albo są użytkowane przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych tych państw lub przez inne osoby zrównane z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, mogą być wykonywane za zgodą tych przedstawicieli lub osób.

Art. 39.

1. Z czynności kontrolnych kontrolujący sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kontrolowanej osobie fizycznej lub kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.
2. Protokół kontroli zawiera opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, w tym ustalenych nieprawidłowości, z uwzględnieniem przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych.
3. Protokół podpisują kontrolujący i kontrolowana osoba fizyczna albo kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub upoważniona przez niego osoba, którzy mogą wnieść do protokołu uwagi i zastrzeżenia.
4. W razie odmowy podpisania protokołu przez kontrolowaną osobę fizyczną albo kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub upoważnioną przez niego osobę kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie 7 dni przedstawić swoje pisemne uwagi wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Art. 40.

1. Na podstawie ustaleń wynikających z kontroli wojewódzki konserwator zabytków może wydać zalecenia pokontrolne kontrolowanej osobie fizycznej lub kierownikowi kontrolowanej jednostki organizacyjnej.
2. Wojewódzki konserwator zabytków może odstąpić od wydania zaleceń pokontrolnych, wydając decyzję, o której mowa w art. 43, art. 44 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 1, art. 49 ust. 1 lub art. 50 ust. 1.
3. W przypadku kontroli jednostki organizacyjnej wojewódzki konserwator zabytków może zająć przeprowadzenia postępowania służbowego lub innego przewidzianego prawem przedwzrostem osobom winnym dooczużenia do powstania uchybień i poinformowania go w określonym terminie o określonych działaniach zmierzających do usunięcia tych uchybień.

Art. 41.

W razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kontrolowanej osoby fizycznej albo kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub jej pracownika narusza przepisy art. 108-118 ustawy, wojewódzki konserwator zabytków kieruje odpowiednio do Policji, prokuratury albo sądu zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

Art. 43.

Wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu:

- 1) prac konserwatorskich, restauratorskich, badań konserwatorskich lub architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu;
- 3) badań archeologicznych;
- 4) innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8 i 10-12.

Art. 44.

1. Decyzja, o której mowa w art. 43, wygasa po upływie 2 miesięcy od dnia jej doręczenia, jeżeli w tym terminie wojewódzki konserwator zabytków nie wyda decyzji:
 - 1) nakazującej przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności albo
 - 2) zobowiązującej do uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku albo
 - 3) nakładającej obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia wykonywanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.
2. W przypadku nieuzyskania pozwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, albo niewykonania obowiązku określonego w ust. 1 pkt 3, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności.
3. Po wykonaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, wojewódzki konserwator zabytków wydaje pozwolenie na wznowienie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku.
4. Osoba, która dopuściła się naruszenia przepisów o zabytkach lub naruszyła zakres i warunki określone w pozwoleniu, jest obowiązana na swój koszt wykonać czynności nakazane w decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w ust. 2.

Art. 45.

1. W przypadku gdy bez wymaganego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu wykonano przy zabytku wpisanym do rejestru prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie, architektoniczne lub podjęto inne działania, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8 i 10-12, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:
 - 1) nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności albo
 - 2) zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposób i w określonym terminie.
2. Przepis art. 44 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 47.

Wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, a następnie zmienić je lub cofnąć w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Art. 49.

1. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.
2. Wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z

obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

3. W przypadku wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję określającą wysokość wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego tych prac lub robót, ich zakres oraz termin wymagalności tej wierzytelności.
4. Wierzytelność Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym podlega zabezpieczeniu hipoteką przymusową na tej nieruchomości, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 3. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, zabezpieczenie może być dokonane przez złożenie wniosku i decyzji do zbioru dokumentów.
5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do zabytków nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa.
6. Wierzytelność Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wojewoda, w porozumieniu z Generalnym Konserwatorem Zabytków, może, w drodze decyzji, umorzyć w całości albo w części lub rozłożyć na raty - jeżeli stwierdzono nieściągalność wierzytelności lub jej ściągnięcie spowoduje znaczny uszczerbek dla sytuacji materialnej osoby lub jednostki, o których mowa w ust. 1.
7. Wykreślenie hipoteki przymusowej z księgi wieczystej następuje na wniosek wojewody na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 6. Jeżeli nieruchomość nie posiada księgi wieczystej, wniosek i decyzję składa się do zbioru dokumentów.

Art. 50.

3. W przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. Przepisy o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.
4. Jeżeli nie jest możliwe usunięcie zagrożenia, o którym mowa w ust. 1 lub 3:
 - 2) zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

Art. 71.

1. W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.
2. Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny, określony w ust. 1, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki.

Art. 73.

Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku.

Art. 74.

Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez:

- 1) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków finansowych z części budżetu państwa „Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego”;
- 2) wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda.

Art. 75.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wojewódzki konserwator zabytków może udzielić dotacji osobom bądź jednostkom, o których mowa w art. 73, na podstawie umowy zawartej z tymi osobami lub jednostkami.

Art. 76.

1. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

- 1) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku;
 - 2) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, które zostały przeprowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji.
2. Wniosek o udzielenie dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wnioskodawca może złożyć po przeprowadzeniu wszystkich prac lub robót przy zabytku wpisanym do rejestru, określonych w pozwoleniu wydanym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Art. 77.

Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na:

- 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
- 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych;
- 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
- 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
- 5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego;
- 6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrz;
- 7) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
- 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
- 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
- 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych odrzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
- 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
- 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych;
- 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt 7-15;
- 17) zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

Art. 78.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.
2. Jeżeli zabytek, o którym mowa w ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w ust. 1, wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
4. Łączna wysokość dotacji udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i wojewódzkiego konserwatora zabytków nie może przekraczać wysokości dofinansowania określonej w ust. 1-3.

Art. 81.

1. W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy lub powiatu, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.
2. Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.

Art. 83.

Na zasadach określonych w przepisach o Komitecie Badań Naukowych, Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych może przyznać środki finansowe na badania konserwatorskie, architektoniczne, archeologiczne lub inne badania naukowe związane z prowadzeniem prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach.

Art. 93.

1. W sprawach określonych w ustawie i w odrębnych przepisach, organem pierwszej instancji jest wojewódzki konserwator zabytków, a organem wyższego stopnia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 95.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wojewódzki konserwator zabytków mogą w sprawach ochrony zabytków występować na prawach:

- 1) strony - w postępowaniu administracyjnym i cywilnym;
- 2) oskarżyciela posiłkowego - w postępowaniu karnym;
- 3) oskarżyciela publicznego - w postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 108.

1. Kto niszczy lub uszkadza zabytek, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
3. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 sąd orzeka, a w razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd może orzec, nawiązkę na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami w wysokości od trzykrotnego do trzydziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia.

Art. 110.

1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Art. 113.

1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru lub innego zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków nie powiadomi wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
 - 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,
 - 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,
 - 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości- podlega karze grzywny.
2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Art. 114.

Kto uniemożliwia lub utrudnia dostęp do zabytku organowi ochrony zabytków, wykonującemu uprawnienia wynikające z ustawy, podlega karze grzywny.

Art. 117.

Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne, podlega karze grzywny.

Art. 118.

Kto bez pozwolenia umieszcza na zabytku wpisanym do rejestru urządzenia techniczne, tablice, reklamy oraz napisy, podlega karze grzywny.

Art. 119.

Kto nie wykonuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 40 ust. 1, podlega karze grzywny.

PONADTO SKUTKI PRAWNE W ZAKRESIE UPRAWNIEN I OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z WPISANIA OBIEKTU DO REJESTRU ZABYTKÓW REGULOWANE SĄ RÓWNIEŻ PRZEPISAMI NASTĘPUJĄCYCH USTAW I ROZPORZĄDZEŃ:

- Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150, poz. 1579).
- W myśl przepisu art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 roku Nr 115, poz. 741, z późniejszymi zmianami) – sprzedaż, zamiana, darowizna lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, a także wnoszenie tych nieruchomości jako wkładów niepieniężnych (aportów) do spółek, wymaga uzyskania pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w odniesieniu do nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa i w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego.
- W myśl przepisu art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 roku Nr 115, poz. 741, z późniejszymi zmianami) – jeżeli przedmiotem umowy o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste jest nieruchomość wpisana do rejestru zabytków, przy określaniu sposobu korzystania z tej nieruchomości można nałożyć, w razie potrzeby, na nabywcę obowiązek odbudowy lub remontu położonych na niej zabytkowych obiektów budowlanych, w terminie określonym w umowie.
- W myśl przepisu art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 roku Nr 115, poz. 741, z późniejszymi zmianami) – ustaloną, zgodnie z art. 67, cenę nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków obniża się o 50 %. Właściwy organ może, za zgodą odpowiednio wojewody albo rady lub sejmiku, podwyższyć lub obniżyć tę bonifikatę.
- W myśl przepisu art. 96 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 1997 roku Nr 115, poz. 741, z późniejszymi zmianami) – wojewódzki konserwator zabytków udziela pozwolenia na podział nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków.
- W myśl przepisu art. 7 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 9, poz. 31 wraz z późniejszymi zmianami wprowadzonymi w Dz. U. z 2002 roku Nr 9, poz. 84 i Nr 200, poz. 1683) – zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.
- W myśl przepisu art. 4 ust. 1 pkt. 9 lit. d ustawy z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. Nr 45, poz. 207 wraz z późniejszymi zmianami wprowadzonymi w Dz. U. z 1989 roku Nr 74, poz. 443) – zwalnia się od podatku nabycie w drodze spadku przez osoby zaliczone do I i II grupy podatkowej, zabytków nieruchomych, jeżeli nabywca zabezpiecza je i konserwuje zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- W myśl przepisu art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 1996 roku o zmianie ustaw o podatku rolnym, o lasach, o podatkach i opłatach lokalnych oraz o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 91, poz. 409) – nie podlegają opodatkowaniu grunty wpisane do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania i utrzymania zgodnie z przepisami o ochronie zabytków.
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2003 roku Nr 207, poz. 2016).
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 roku Nr 100, poz. 1085).
- Ustawa z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 roku Nr 99, poz. 1079 z późniejszymi zmianami).